ראשון לציון
אתם במרכז

בית יד לבנים
ראשון לציון
אגף מורשת ישראל

"דרך חייך"

מיזם חינוכי לזכרם של בני ראשון לציון שנפלו במערכות ישראל

בית יד לבנים ראשון לציון שרה אשר- מנהלת אגף מורשת ישראל ובית יד לבנים

אחראית המיזם: מור אבן דנן- רכזת משפחות, חינוך והנצחה

רב״ט מרדכי (מוטי) רדעי

נולד ביום י״א באדר תש״י 28.2.1950

נפל ביום ב׳ בטבת תש״ל 10.12.1969

במלחמת ההתשה

בן 19 בנופלו

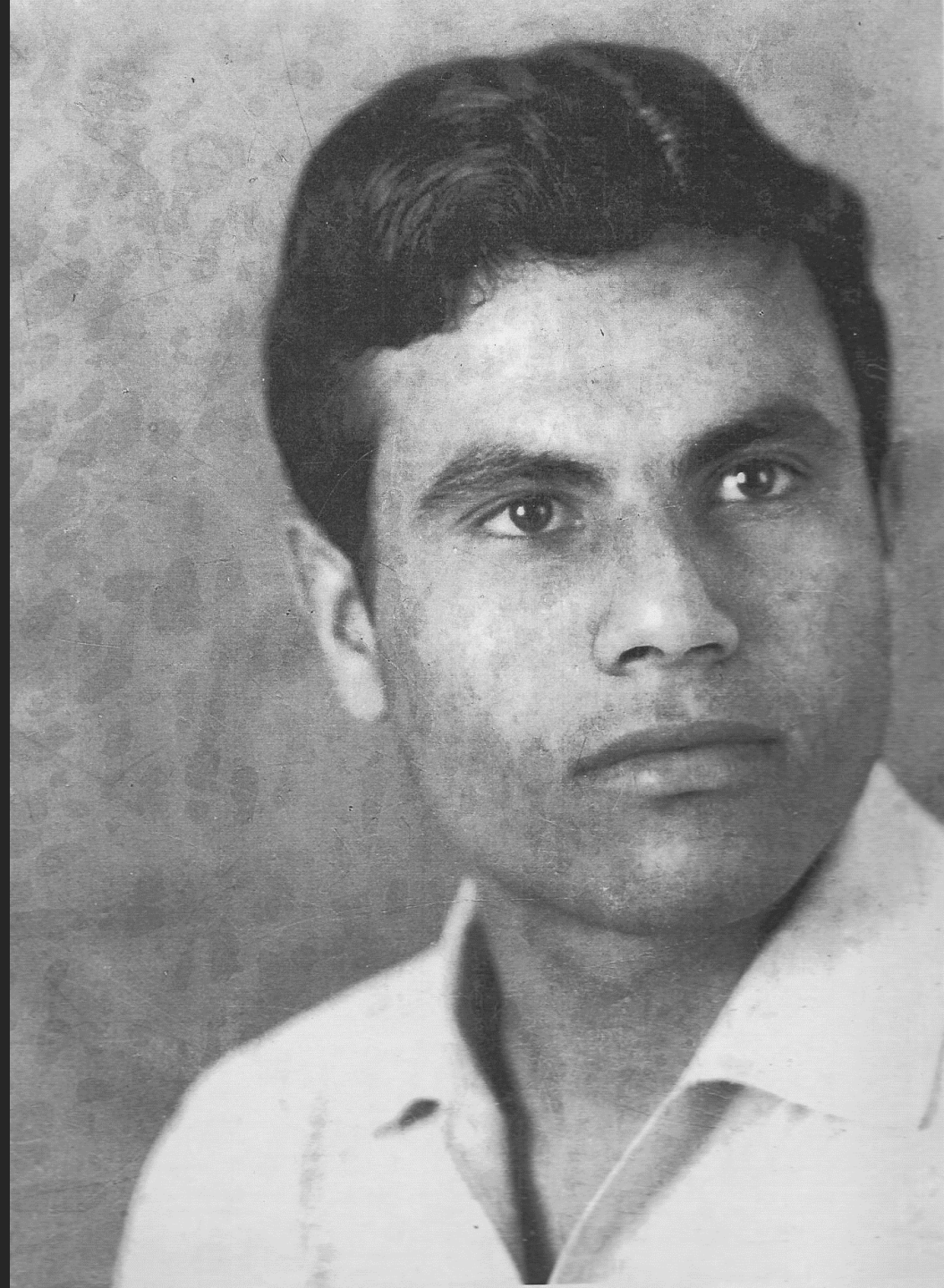

ילדותו

בנם של חיים ושולמית, אחיהם של שלום, אלי, מזל, רבקה, רחל ושרה. מרדכי נקרא בשם זה על שם מרדכי היהודי כיוון שנולד בערב פורים. הוא נולד בראשון לציון, גדל בשכונת שיכון המזרח ולמד בבית-הספר היסודי "ישורון". מרדכי היה ילד טוב, חכם ועזר בעבודות הבית.

נעוריו

לאחר שסיים את לימודיו בבית הספר היסודי, למד מרדכי בתיכון "הגימנסיה הריאלית" שבראשון לציון.

מרדכי היה לתלמיד מצטיין אשר הגשים ומימש את כל רעיונותיו ומחשבות ליבו.

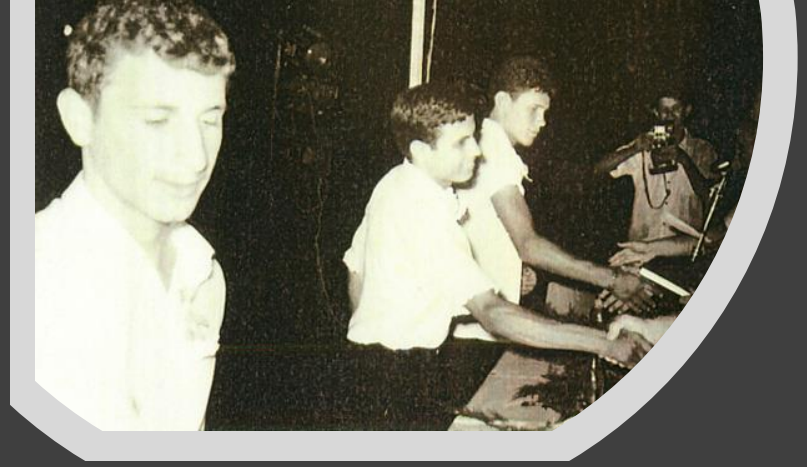

נעוריו

דבר לא עמד בפני רצונו העז להתקדם בלימודים ולהרחיב את אופקיו ככל הניתן.

מרדכי סיים את לימודיו התיכוניים עם תעודת בגרות מוצלחת. הוא שאף ללמוד רפואה בתום שירותו הצבאי.

נעוריו

מרדכי היה אדם חברותי, לבבי, אמפתי, עוזר ואוהב את הזולת. הוא אירח את חבריו בקביעות בביתו וגרם להם להרגיש כמו בבית. למרדכי היה חוש הומור יוצא דופן אשר תרם רבות לאווירה החיובית ששררה במחיצתו.

אחד מהערכים המובילים של מרדכי היה נתינה למען האחר. לפני שהתגייס, בפרוץ מלחמת ששת הימים, מרדכי התנדב בבית החולים "אסף הרופא", הוא עזר בקבלת פצועים ובכל אשר היה ביכולתו לעזור.

נעוריו

מרדכי היה ספורטאי מוכשר. הוא הצטיין בריצות שדה ארוכות. כמו כן, הוא היה שחקן כדורגל בקבוצת הנערים של "הפועל ראשון לציון". לאחר זמן מה, מרדכי הצטרף לקבוצת הכדורגל של הבוגרים.

למרדכי היה כישרון וחוש מוזיקלי מיוחד במינו- הוא ידע לחלל את מנגינתו של כל שיר מבלי להיעזר בתווים ומבלי ללמוד לנגן מלכתחילה.

השירות הצבאי

מרדכי גויס לצה״ל בנובמבר 1968 והוצב לחיל השריון וחיל ההנדסה בגדוד 271. אחרי הטירונות יצא לקורס מ״כים ועמד בו בהצטיינות. אחרי כן נשלח לקורס מש״קים.

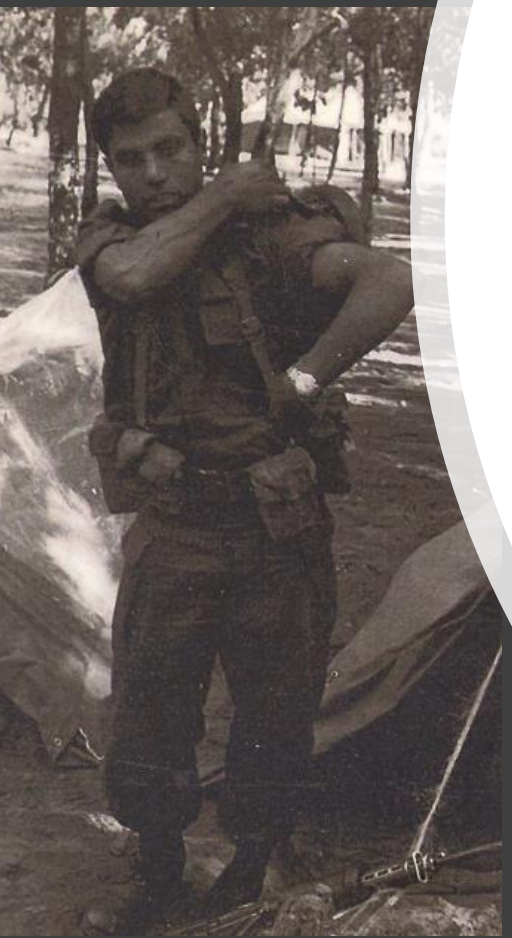

חיל השריון וההנדסה

חיל השריון הוא החיל המתמרן העיקרי בזרוע היבשה של צבא הגנה לישראל והוא מבין חילות השריון הגדולים בעולם, חיל השריון מבסס את עיקר כוחו על טנקי מערכה.

ייעודו של חיל ההנדסה הוא הבטחת יכולת התמרון של כוחות צה״ל בד בבד עם שלילת יכולת זו מהאויב, הבטחת שרידות כוחות צה״ל והשמדת תשתיות אויב תוך כדי התעסקות בחבלה, מיקוש, צליחת מכשולים, הנדסה, בנייה והריסה, ולחימה רגלית וממוכנת.

גדוד 271

הגדוד הוקם לראשונה בשנת 1969 והיה לגדוד מטכ״לי. התחלף עם גדוד 601 בבניית המוצבים בקו בר-לב במלחמת ההתשה. מפקד הגדוד הראשון (ומפקדו של רב טוראי רדעי) היה יהודה כהן ז״ל.

מלחמת ההתשה

מצרים לא השלימה עם תבוסתה במלחמת ששת הימים ורצתה לנקום בישראל.
באמצעות ברית המועצות, חידשה מצרים את אספקת הנשק והציוד המלחמתי שלה.
ברית המועצות סיפקה למצרים כמויות גדולות של נשק מתקדם במקום הציוד הצבאי שמצרים איבדה במלחמת ששת הימים.
ב-8 במרץ 1969, פתחה מצרים במתקפה אינטנסיבית על ישראל, מתקפה אשר מיוחסת לה התחלתה של מלחמת ההתשה.

מלחמת ההתשה

הצבא המצרי החל להקים מערך צבאי בגדה המערבית של תעלת סואץ ופתח במתקפות ירי ארטילרי, פשיטות חיילי קומנדו ובהפעלת צלפים על כוחות צה"ל, אשר היו בצידה המזרחי של תעלת סואץ. בצד המזרחי של התעלה נבנו מוצבי קו בר לב, אשר שימשו לאמצעי התגוננות של חיילי צה"ל כנגד מתקפות המצרים.

חיל ההנדסה במלחמת ההתשה

על מנת להתגונן מפני הפגזות המצרים, חיילי חיל ההנדסה הקימו וחיזקו את ביצורי המעוזים. עבודתם הייתה לרוב תחת אש כבדה. כחלק מתפקידם, החיילים חפרו שוחות ותעלות נ״ט, בנו בונקרים והניחו מעליהם שכבות פיצוץ.

הודות לעבודתם הקשה של אנשי חיל ההנדסה, המעוזים החזיקו מעמד בהפגזות הכבדות והצילו חיי חיילים רבים, ובכל זאת, המצרים הצליחו לגרום לנפגעים שנעו בין המעוזים.

חיל ההנדסה במלחמת ההתשה

ב-7 באוגוסט 1970 ארצות הברית הציעה לשני הצדדים הפסקת אש. ישראל קיבלה את ההצעה והפסקת האש נכנסה לתוקף ביום למחרת, אך דקות ספורות טרם כניסת הפסקת האש לתוקף, ישראל הפציצה מספר יעדים במצרים.

רב טוראי מרדכי רדעי ז"ל היה לאחד מאנשי חיל ההנדסה אשר בנו את הביצורים בתנאים הקשים תחת אש כבדה. הוא נפל בעת מילוי תפקידו, בעת שסיכן את חייו ובנה את המעוזים. כך, הקריב רב טוראי רדעי את חייו על מנת להציל את חייהם של חיילים רבים אשר השתתפו במלחמה.

נפילתו

במהלך קרב עם המצרים בסיני, החלו הפגזות ומרדכי דאג שחייליו ייכנסו קודם לשוחה, שהיה למעשה המקלט. בתור מ״כ, רצה שכל חייליו ייכנסו לפניו וכך חייהם ניצלו, אך מרדכי לא הספיק להציל עצמו.

ביום ב׳ בטבת תש״ל (10.12.1969), נפל מרדכי באזור תעלת סואץ כתוצאה מהפגזות המצרים.

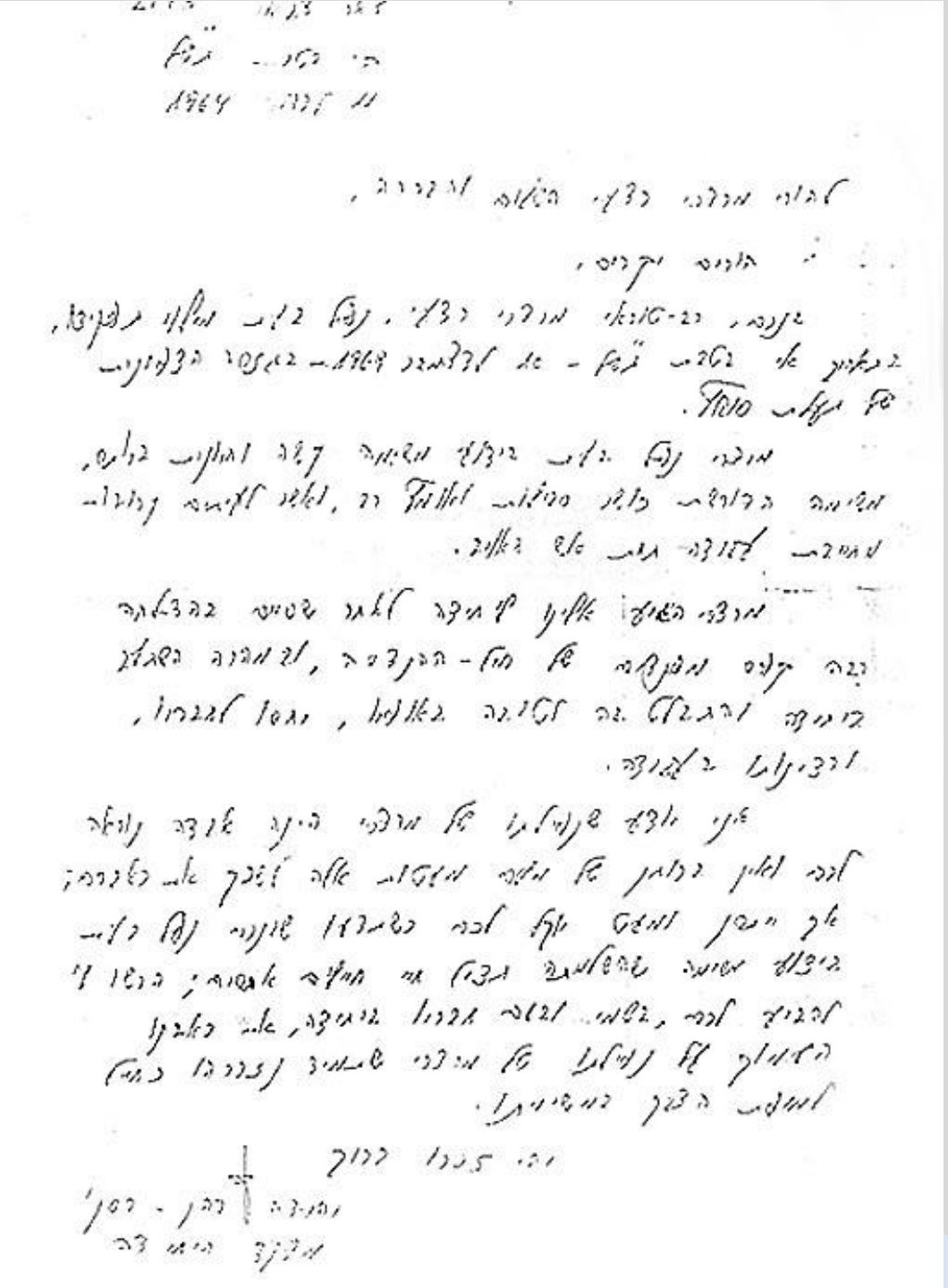

דברי מפקדו וחבריו ליחידה

- במכתב בו מודיע מפקד היחידה של מרדכי על נופלו להוריו, הוא משבח את יחסו של מרדכי לעבודתו ולחבריו ליחידה.
- המפקד והחברים ביחידה כואבים יחד עם הוריו של מרדכי על נפילתו.

להורי מרדכי רדעי השלום והברכה,

הורים יקרים,

בנכם, רב-טוראי מרדכי רדעי, נפל בעת מילוי תפקידו בתאריך א׳ בטבת תש״ל – 10 לדצמבר 1969 – בגזרה הצפונית של תעלת סואץ.

מרדכי נפל בעת ביצוע משימה קשה וחיונית ביותר, משימה הדורשת כושר סבילות ואומץ רב, ואשר לעיתים קרובות מחייבת עבודה תחת אש האויב.

מרדכי הגיע אלינו ליחידה לאחר שסיים בהצלחה קורס מפקדים של חיל-ההנדסה, ובמהרה השתלב ביחידה והתבלט בה לטובה באופיו, יחסו לחבריו, ורצינותו בעבודה.

אני יודע שנפילתו של מרדכי הינה אבדה נוראה לכם ואין בכוחן של מילים מעטות אלה לשכך את כאבכם, אך ייתכן ומעט יוקל לכם כשתדעו שבנכם נפל בעת ביצוע משימה שהשלמתה תציל חיי חיילים אחרים; הרשו לי להביע לכם בשמי ובשם חבריו ביחידה את כאבנו העמוק על נפילתו של מרדכי שתמיד נזכרהו כחייל למופת הדבק במשימתו.

יהי זכרו ברוך

יהודה כהן-רס״ן

מכתב התנחומים של שר הביטחון לאימו של מרדכי

שר הבטחון

גברת שולמית רדעי היקרה ,

הרשי נא לי להזדהף בכל לב באבלך בהילקח מסך מרדכי ז"ל.

רב-סוראי מרדכי רדעי ז"ל נתן את חייו למען מולדתו. הוא נפל בגזור העלת סואץ ביום רביעי, א' בטבת תש"ל (10.12.69).

מרדכי ז"ל סירת בגדוד 271, חה"ן. הוא היה חייל מסור וחבר נאמן. מרדכי היה אהוב על כל מי שהכירו.

זכרו של רב-סוראי מרדכי רדעי ז"ל הינו קודש וניצרנו בלבנו בגאון.

יהא זכרו ברוך.

ב י ק ר ,

משה דיין

שר הבטחון

בטבת תש"ל
בדצמבר 1969

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטה לזכר בני העיר ראשון לציון
שנפלו במערכות ישראל

אנדרטת דרך הגבורה לחללי חיל ההנדסה בכל מערכות
ישראל – צומת חולדה

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטה לחללי הגימנסיה הריאלית – ראשון לציון

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטה לבני שיכוני המזרח שנפלו במערכות ישראל – ראשון לציון

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטת יד לשריון – לטרון

הנצחתו באנדרטאות

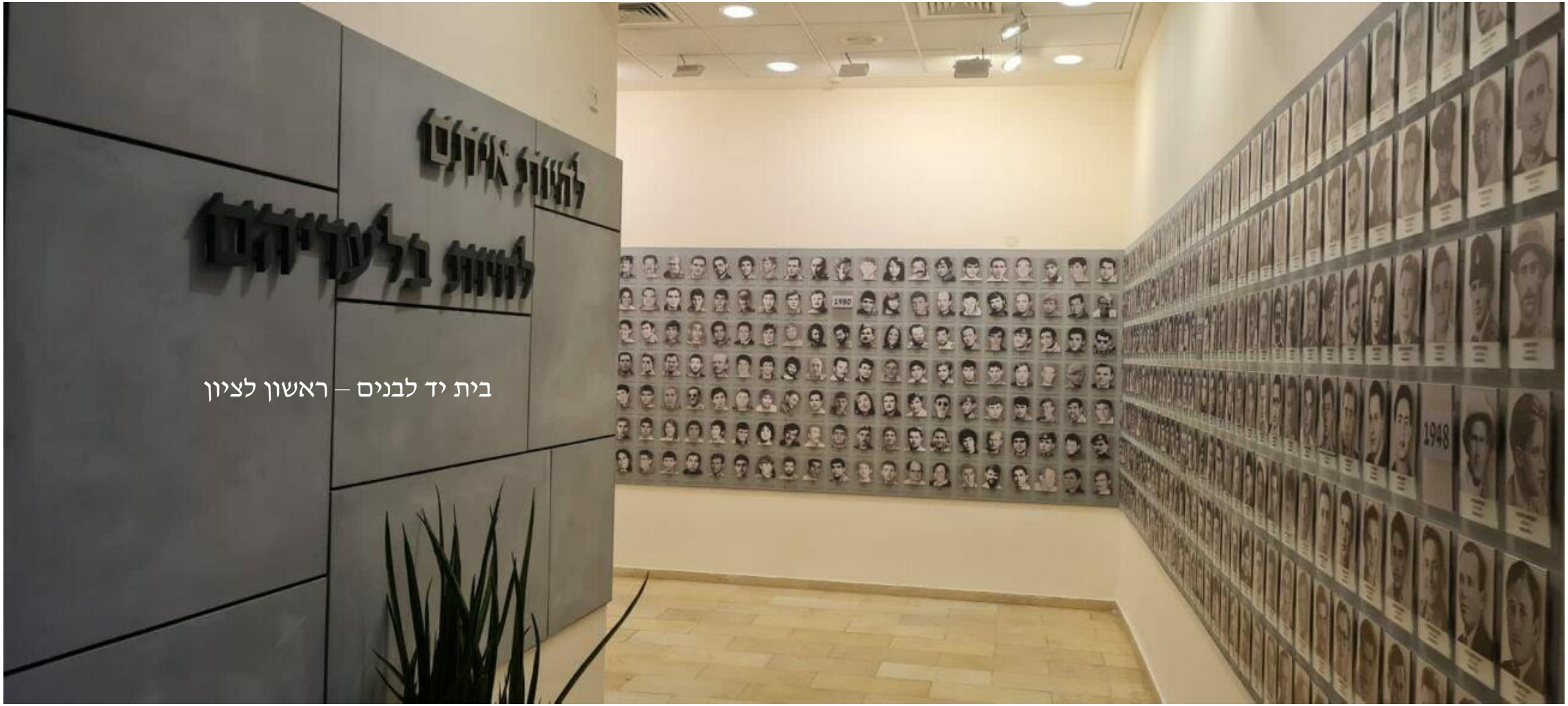

בית יד לבנים – ראשון לציון

בנימה אישית...

בעת הכנת המצגת, למדתי רבות אודות מרדכי רדעי ז״ל, למדתי מי הוא היה, למדתי על אופיו הטוב, על אומץ ליבו ועל תרומתו ושירותו למדינה. כמו כן, למדתי פרק חשוב בתולדות מדינת ישראל - מלחמת ההתשה, המלחמה בה נפל מרדכי רדעי ז״ל. למדתי על מסירותם של חיילי צה״ל למען ביטחון המדינה ועל פועלם הרב. למדתי על חשיבותה של הנצחת החיילים שנפלו בעת שהגנו על המדינה ועל חשיבות זכרם, שכן במותם ציוו לנו את החיים.

מגישה: שירה טנקוס
י״א 4, מקיף ו׳ ע״ש יגאל אלון
בהדרכת: אסף נסקו וגילת פט
יוני, 2023

יהי זכרו ברוך!